

Biuletyn Informacji Publicznej Miasta Krakowa

Podsumowanie ankiety i spotkania eksperckiego

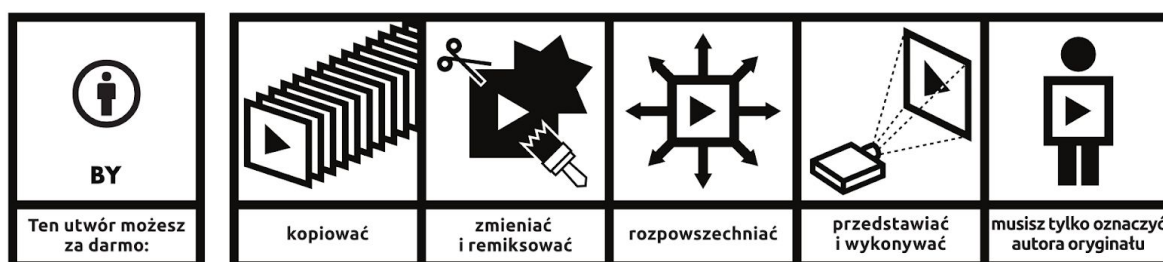

Opracował: Jan Niedośpiał

Maj 2018

Biuletyn Informacji Publicznej - trochę prawa	3
Ankieta	4
Jak respondenci oceniają BIP?	7
Spotkanie eksperckie	9
Wady BIP Kraków	10
Braki w danych	11
Rozbieżności pomiędzy BIP Miasta Krakowa, BIP Miejskich Jednostek Organizacyjnych i stron www miejskich Jednostek Organizacyjnych, Wydziałów, stron UMK i krakow.pl	12
Rozbieżności pomiędzy BIP Miasta Krakowa a stronami Rad Dzielnic	12
Zalety BIP Kraków	12
Rekomendacje	13

Ten utwór objęty jest licencją Creative Commons Uznanie autorstwa 3.0 Polska

Uznanie autorstwa 3.0 Polska – Licencja ta pozwala na kopiowanie, zmienianie, rozprowadzanie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie pod warunkiem oznaczenia autorstwa. Jest to licencja gwarantująca najszersze swobody licencjobiorcy. <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/pl/>

Oznaczenie autorstwa: Fundacja Stańczyka

Biuletyn Informacji Publicznej - trochę prawa

Biuletyn Informacji Publicznej jest podstawowym narzędziem dostępu do informacji publicznej przewidzianym przez ustawę o dostępie do informacji publicznej. Warto zaznaczyć, że przewidzianym już w 2001 roku, kiedy tworzono ustawę. Obecnie, wraz z geometrycznym wzrostem znaczenie informacji i danych, Biuletyn Informacji Publicznej tylko zyskuje na znaczeniu.

Jest on opisany w ustawie w sposób dość swobodny. Ustawa wyznacza zakres podstawowych informacji, które muszą być umieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej, wskazuje bezpośrednio możliwość umieszczania innych informacji, oraz konieczność zawarcia informacji o dostępie do informacji nie opublikowanej w BIP (trybie wnioskowym), informacji o wyłączeniu jawności.

Art. 8. ust. 6. Podmioty udostępniające informacje publiczne w Biuletynie Informacji Publicznej są obowiązane do:

- 1) oznaczenia informacji danymi określającymi podmiot udostępniający informację;
- 2) podania w informacji danych określających tożsamość osoby, która wytworzyła informację lub odpowiada za treść informacji;
- 3) dołączenia do informacji danych określających tożsamość osoby, która wprowadziła informację do Biuletynu Informacji Publicznej;
- 4) oznaczenia czasu wytworzenia informacji i czasu jej udostępnienia;
- 5) zabezpieczenia możliwości identyfikacji czasu rzeczywistego udostępnienia informacji.

Rozporządzenie, które reguluje Biuletyn Informacji Publicznej, ma 3 strony. Jeśli chodzi o użytkowanie BIP ze strony użytkownika i wygląd, za par. 10 i par. 11 Rozporządzenia BIP, każda strona BIP powinna zawierać:

- czytelny link do strony głównej BIP oraz do strony głównej istniejącego internetowego serwisu informacyjnego podmiotu, o którym mowa w art. 4 ust. 1 i 2 ustawy.
- logo (znak graficzny) BIP, umieszczone w górnej części strony;
- adres redakcji strony podmiotowej BIP;
- imię i nazwisko, numer telefonu, numer telefaksu i adres poczty elektronicznej co najmniej jednej z osób redagujących stronę podmiotową BIP;
- instrukcję korzystania ze strony podmiotowej BIP;
- menu przedmiotowe umożliwiające odnalezienie:
- informacji publicznych, o których mowa w art. 8 ust. 3 zdanie pierwsze ustawy, innych informacji publicznych, o których mowa w art. 8 ust. 3 zdanie drugie ustawy, a w szczególności takich, których publikacja leży w interesie publicznym, zaspokaja potrzeby obywateli i ich wspólnot, wspiera rozwój społeczeństwa obywatelskiego lub przyczynia się do polepszenia działalności podmiotu udostępniającego informację,

- informacji publicznych przeznaczonych do publikacji w BIP na podstawie przepisów odrębnych;
- moduł wyszukiwający.

Innymi słowy link do bip.gov.pl, logo, adres redakcji, metkę, instrukcję korzystania, menu przedmiotowe, menu podmiotowe, wymagane ustawowo informacje, wyszukiwarke. Dodatkowo, strona podmiotowa BIP nie może zawierać reklam.

Ponadto, za par. 16 ust. 1: Strony BIP są wyposażone w mechanizm dziennika, w którym odnotowywane są zmiany w treści informacji publicznych udostępnianych w BIP oraz próby dokonywania takich zmian przez osoby nieuprawnione.

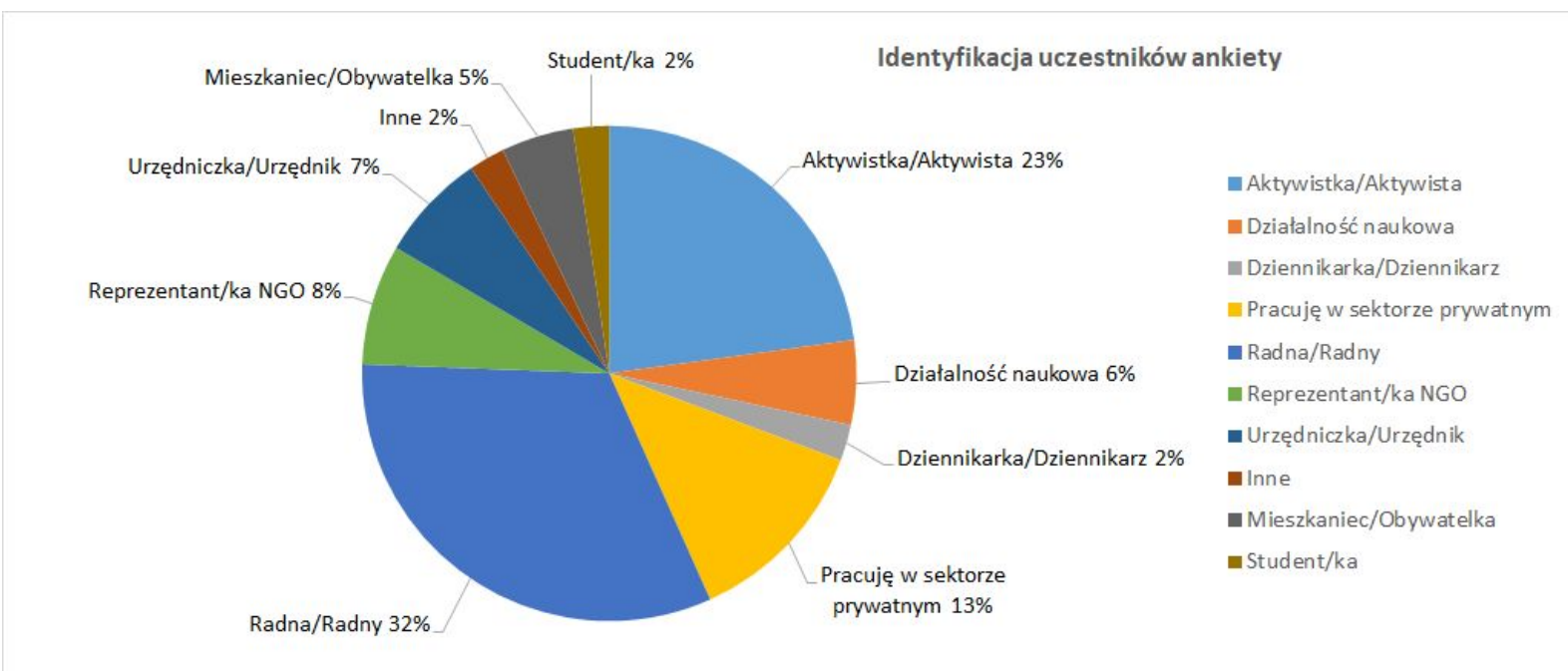
W gestii podmiotów prowadzących BIP pozostaje więc bardzo wiele. I bardzo dobrze. BIP-y powinny zależeć od osób najbardziej zainteresowanych, a więc - w przypadku samorządów - powinny być kształtowane przez mieszkańców. Teraz od nas, mieszkańców, zależy, czy ten Biuletyn Informacji Publicznej będzie nam służył, czy nie.

Ankieta

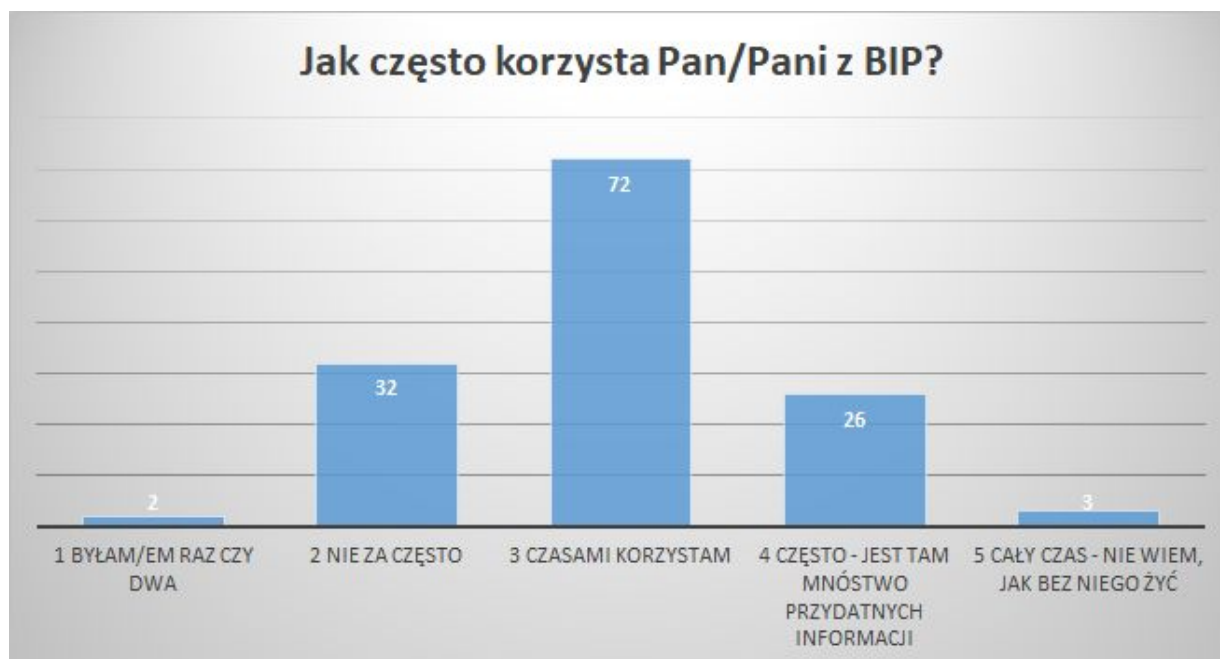
Zależało nam na poznaniu opinii osób, które często korzystają z BIP. Dlatego jako kanał komunikacji wybraliśmy nasze media społecznościowe. Osoby w naszej bańce społecznościowej, zainteresowane naszymi działaniami, to ludzie, którzy mieli styczność z BIP, jako aktywiści, radni, urzędnicy, dziennikarze.

Ankieta na wszelki wypadek zawierała pytanie “Czy korzystasz z Biuletynu Informacji Publicznej”. Odpowiedzi “Nie” odrzuciliśmy.

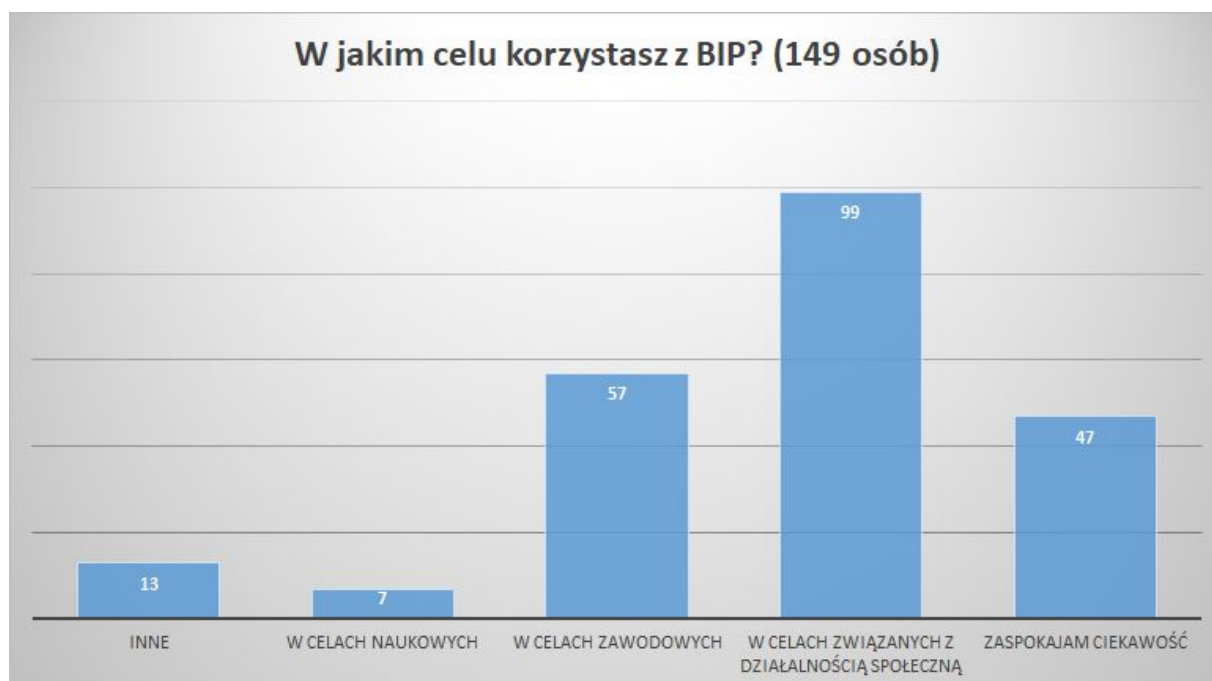
Jak identyfikują się uczestnicy naszej ankiety? Zobaczcie sami.

Ku naszemu zdziwieniu, największą grupę respondentów stanowili radni. Aktywiści i reprezentanci NGO zaraz za nimi.

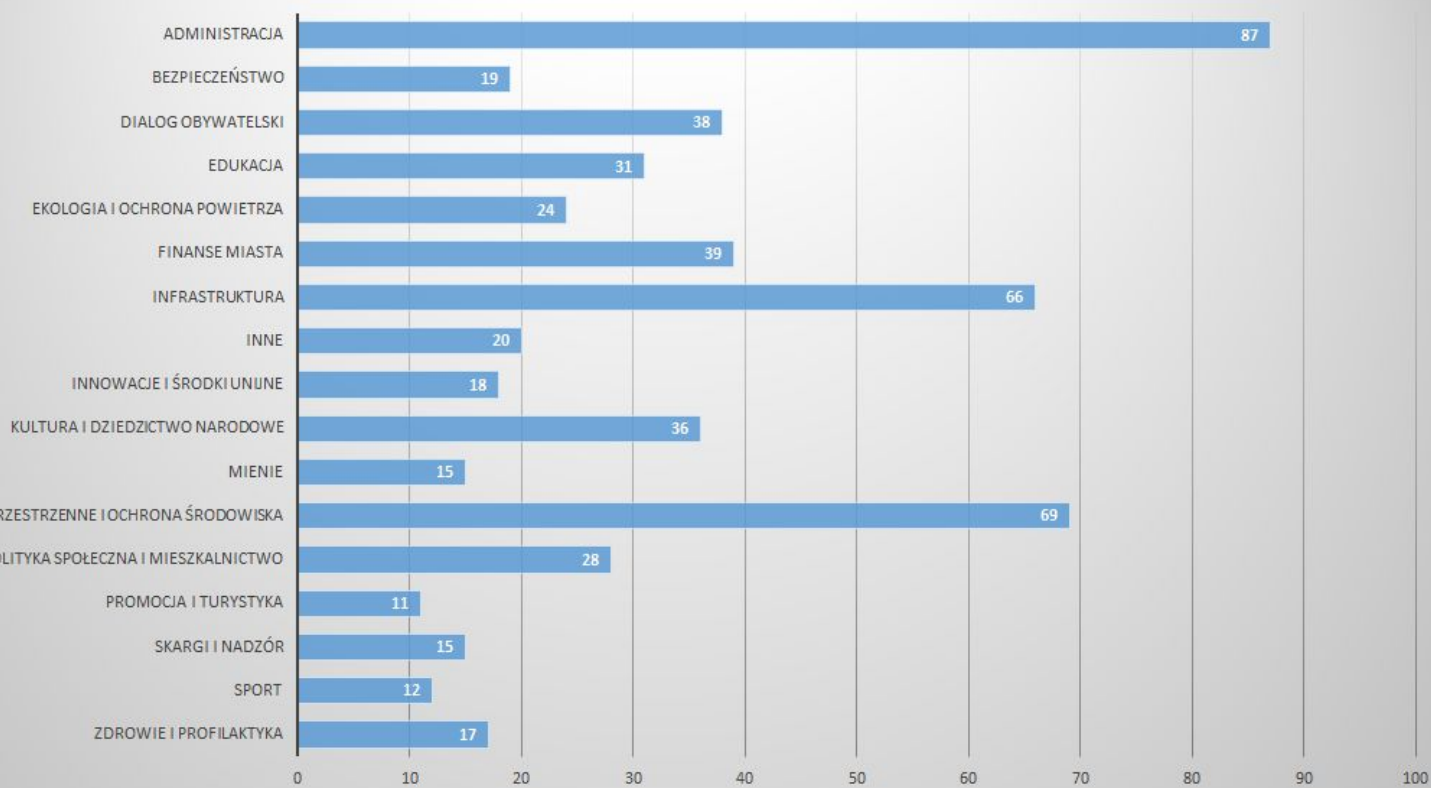
Większość uczestników ankiety korzystający z BIP korzysta z niego od czasu do czasu. Duża grupa korzysta rzadko, ale również duża grupa korzysta często.

Najczęściej wybierana odpowiedzią na pytanie o cel korzystania z BIP były cele związane z działalnością społeczną. To pokazuje, że BIP jest istotny z punktu widzenia społeczeństwa

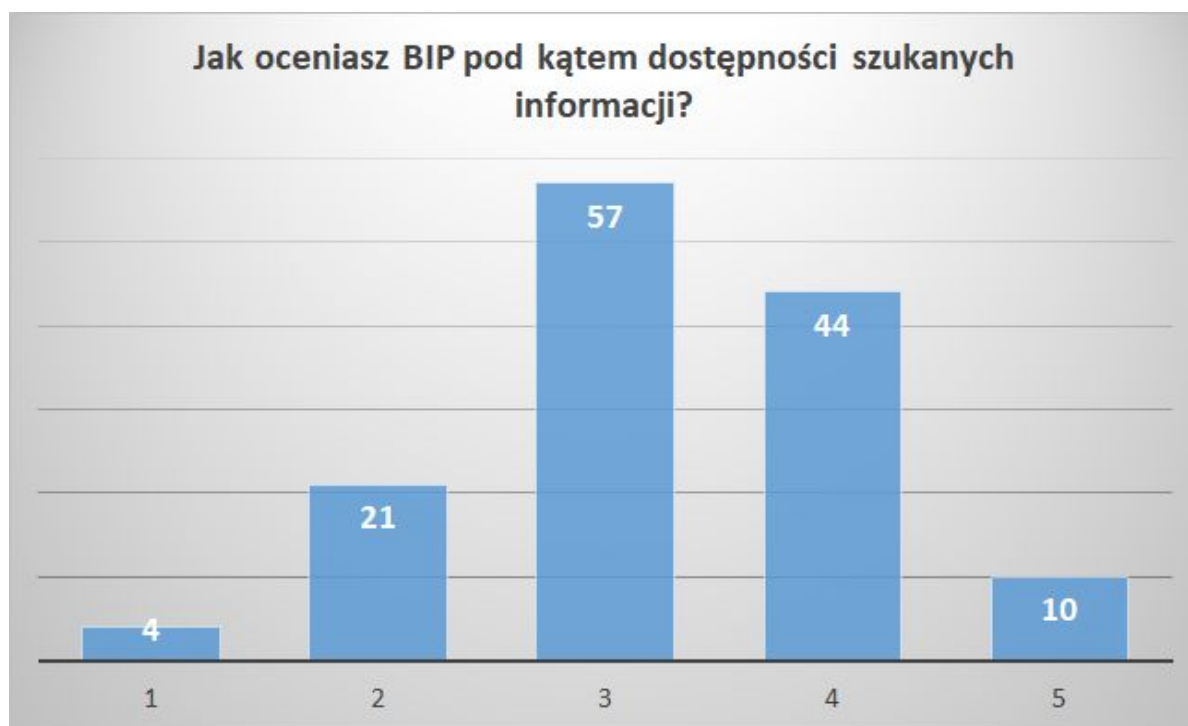
obywatelskiego, dla aktywistów i organizacji pozarządowych. Drugą najczęściej wskazywaną odpowiedzią były cele zawodowe, wreszcie trzecią - ciekawość. Ta ostatnia odpowiedź szczególnie nas ucieszyła, gdyż ciekawość spraw społecznych jest niezwykle istotną przesłanką zaangażowania obywatelskiego.

Jakich informacji szukasz?

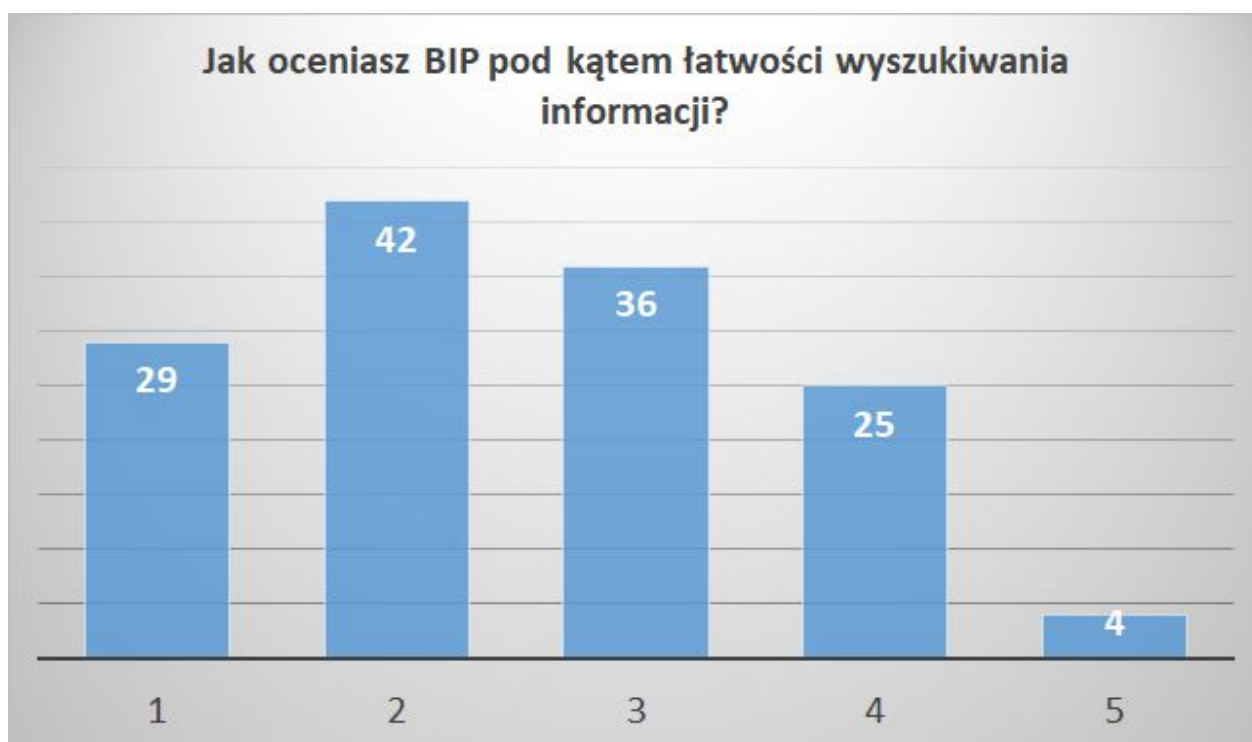
Uczestnicy ankiety najczęściej poszukiwali informacji o administracji publicznej, planowaniu przestrzennym i ochronie środowiska, infrastrukturze. Często wyszukiwali też informacji o finansach miasta, dialogu obywatelskim, tematach związanych z kulturą.

Jak respondenci oceniają BIP?

Skala: 1 - bardzo źle, 5 - bardzo dobrze.

Pod kątem dostępności szukanych informacji, czyli - czy informacje są dostępne na BIP - przeważnie średnio, lub dobrze. Tylko 25 na 136 ocen było negatywnych, 54 pozytywnych.

Skala: 1 - bardzo źle, 5 - bardzo dobrze.

Jeśli chodzi o wyszukiwanie dostępnej informacji, oceny nie były już takie pozytywne. 71 osób oceniło wyszukiwanie informacji na BIP negatywnie, 29 osób pozytywnie.

Skala: 1 - bardzo źle, 5 - bardzo dobrze.

Sposób publikacji dokumentów również nie spotkał się z aprobatą użytkowników. 30 osób oceniło go pozytywnie, 60 negatywnie.

Skala: 1 - bardzo źle, 5 - bardzo dobrze.

Nienajlepsze opinie wśród korzystających z BIP zebrał również wygląd Biuletynu Informacji Publicznej. Pozytywnie oceniło go 32 osoby, 66 osób negatywnie.

Spotkanie eksperckie

Aby zebrać pogłębione informacje o Biuletynie Informacji Publicznej, zaprosiliśmy grupę osób, które uważamy za zaawansowanych użytkowników BIP, korzystających z niego na co dzień w swojej pracy i działalności do tego stopnia, że są w pewnym stopniu od niego zależni. Zależało nam jednak, aby były to osoby nie związane z administracją publiczną, a więc:

- nie mające wpływu na jego kształt
- nie mające dostępu administracyjnego
- nie funkcjonujące w środowisku pracowniczym, gdzie wszyscy korzystają z BIP i mogą stale dzielić się wiedzą

Jednocześnie, chcieliśmy, aby ich doświadczenia były możliwie różnorodne.

Z tego względu zaprosiliśmy:

- **Patryk Salamon** - dziennikarz, Redaktor naczelny lovekrakow.pl
- **Joanna Grzechnik** - Instytut Dziennikarstwa, Mediów i Komunikacji Społecznej UJ, Zakład Badań nad Mediatyzacją, współkoordynatorka projektu Obserwatorium Dialogu Obywatelskiego
- **Małgorzata Bochenek**, Inicjatywa Prawo do Miasta, członkini Rady Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa
- **Ewa Chromniak** - prezeska Biura Inicjatyw Społecznych, organizacji działającej w obszarze partycypacji obywatelskiej w samorządzie
- **Bartosz Kwiatkowski**, Członek Zarządu Fundacji FrankBold, działacz antykorupcyjny i mieszkaniec Krakowa

Spotkanie odbyło się 9.01.2018 r. w Ambasadzie Krakowian, ul. Stolarska 6/9. Poprowadził i moderował Jan Niedośpiał. Uwagi zostały przesłane pocztą elektroniczną i zestawione wg kolejności, w jakiej zostały przesłane:

Ciekawym doświadczeniem, bardzo wynagradzającym dla organizatorów było to, że każdy z uczestników spotkania czegoś się na nim nauczył. Po prostu siedząc i słuchając anegdot pozostałych osób, każdy odkrył, że na BIP opublikowane jest coś, czego szukał, nie znalazł i żył w przekonaniu, że to nie jest dostępne na BIP.

Najważniejsze wnioski ze spotkania:

Wady BIP Kraków

- Brak menu przedmiotowego wymaga od użytkowników znajomości kompetencji poszczególnych komórek/jednostek UMK, aby znaleźć informacje o poszukiwanej tematyce. Krakowski BIP nie ma charakterystycznego dla BIP rozdziału na menu przedmiotowe i menu podmiotowe. Jest jedynie menu podmiotowe, które zawiera przedmiotowe kategorie dla każdego podmiotu. Z tego powodu, mniej doświadczonym użytkownikom BIP trudniej jest znaleźć informacje, których mogą szukać, np. o ochronie środowiska.
- BIP Kraków nie stanowi spójnej całości - różne zakładki są w różnych sposób redagowanie i prezentują różne informacje, ponadto nie wszystkie informacje są aktualne.
- Struktura strony nie jest intuicyjna.
- Brak wyszukiwarki (skutecznej) po hasłach i zagadnieniach. W szczególności niefunkcjonalna wyszukiwarka treści aktów prawnych (trudno coś znaleźć bez znajomości numeru rozporządzenia / uchwały).
- Brak możliwości podglądu dokumentów w przeglądarce zmusza użytkowników do ich pobierania, a nazwy pobieranych dokumentów nie wskazują na ich treść (brak spójnego systemu nazewnictwa). Ustawienia dla krakowskiego BIP w tym zakresie są inne niż dla większości stron internetowych, co sprawia, że osoby częściej korzystające z BIP są zmuszone do ściągania znacznych ilości dokumentów na dyski twarde. Te dokumenty nie są również opisane w przyjazny sposób - to utrudnia nawigację wśród nich albo wydłuża proces przez konieczność zmieniania nazw i katalogowania. Skądinąd, w wyniku wcześniejszej komunikacji z Urzędem na ten temat, wiemy, że w Urzędzie przeglądarki są ustawione w taki sposób, by pliki PDF otwierały się w oknie przeglądarki. Aby ten efekt odzwierciedlić, użytkownik spoza urzędu musi dokonać modyfikacji swoich ustawień, co nie wydaje się rozwiązaniem ułatwiającym, raczej utrudniającym korzystanie z BIP.
- Czasem "trafia się na jakąś stronę", ale nie wiadomo jak wyszukać ją intencjonalnie.
- Brak "łatwej i logicznej drogi do szukanych treści" np. Zgłoszone zgromadzenia publiczne
- Brak nazw plików pozwalających zidentyfikować treść np. jest plik "123" a powinno być np. "Rejestr umów - I-III kwartał 2017.
- Czasem coś co można było wyszukać pod jednym hasłem np. wyniki wyborów do Samorządu z 2010, w późniejszych komunikatach jest inaczej zatytułowane i wyszukuje się po innych słowach.

- Wiemy, że coś jest archiwalne, ale nie wiemy gdzie znaleźć aktualne/obowiązujące informacje - brak odnośników.
- Nie wszystkie strony i pliki są konwertowane w sposób dostępny dla urządzeń mobilnych oraz drukarek.

Braki w danych

- W większości przypadków brak tekstów jednolitych rozporządzeń i uchwał.
- Brak danych kontaktowych do pracowników niższego szczebla, do których w pierwszej kolejności chciałby zwrócić się mieszkaniec. Brak pełnej siatki t.j. poza kierownikami i dyrektorami nie znamy pracowników, na stronie mamy nazwę elementu struktury, ale nie wiemy kto tam pracuje <https://www.bip.krakow.pl/?mmi=32>. Mogła dzwonić do nas Pani Anna (nazwiska nie pamiętam) z Wydziału Rozwoju a my nie wiemy kogo szukać...
- Brak numerów, adresów e-mail do każdej osoby i elementu struktury urzędu
- Brak jednej bazy, która zawierałaby informacje o wszystkich planowanych konsultacjach społecznych.
- Brak wszystkich Zarządzeń/ uchwał itd. - dziury w numeracji.
- Projekty Rady Miasta znikają po uchwaleniu/odrzuconiu.
- projekty uchwał Rad Dzielnic znikają po uchwaleniu/odrzuconiu.
- Brak nagrań z posiedzeń Rad Dzielnic
- Brak informacji, kto wniósł projekt uchwały Rady Dzielnic. Nie wiemy kto je zgłosił. Nie znamy treści poprawek do uchwał Rad Dzielnic.
- Od sesji do zamieszczenia w BIP mija dużo czasu i brak informacji co uchwalono.
- Dokumenty dzielnic nie zawsze są przeszukiwalne, jako skany nie zapewniają możliwości kopiowania
- Nieprzyjazna forma zapisu budżetu miasta i nie wiadomo, jak wygląda w danej chwili
- Brak informacji, którzy radni wnieśli projekt uchwały Rady Miasta (znamy tylko prelegenta)

Rozbieżności pomiędzy BIP Miasta Krakowa, BIP Miejskich Jednostek Organizacyjnych i stron www miejskich Jednostek Organizacyjnych, Wydziałów, stron UMK i krakow.pl

- nie wszystkie konsultacje organizowane przez ZIKiT są na BIP

- konsultacje społeczne, jeśli nie są organizowane przez WR są w różnych miejscach, nie zawsze na BIP, nie zawsze na dialoguj.pl
- konsultacje dotyczące planów zagospodarowania bywają tylko na BIP (lewe menu "Rozwój Miasta"-plany-)
- część ogłoszeń MJO o pracę jest na BIP Krakowa na stronie <https://www.bip.krakow.pl/?mmi=474> np. MOPS umieszcza tylko ogłoszenia na nabór na stanowiska kierownicze i prawników. Brak na BIP Miasta ogłoszeń na stanowiska: pracownik socjalny, asystent rodziny, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej. Są (bywają?) na BIP MOPS (np. https://mops.krakow.pl/ogolne/215030.1934.komunikat.oferta_pracy_na_stanowisku_pracownika_socjalnego_lub_asystenta_rodziny.html https://www.bip.krakow.pl/?news_id=93189 - nie ma go jednak tutaj https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=22169&bip_id=30) i stronie www. MOPS (https://mops.krakow.pl/ogolne/212315.1934.komunikat.ogloszenie_o_rekrutacji_na_stanowisko_asystenta_rodziny.html https://mops.krakow.pl/ogolne/212008.1934.komunikat.ogloszenie_o_rekrutacji_na_stanowisko_asystenta_rodziny.html). Różnica jest m.in. taka, że na BIP Miasta są podawane widełki wynagrodzeń na BIP MJO i stronie MOPS już nie.
- strony MJO nie zawsze zawierają wszędzie aktualne informacje, zwłaszcza po zmianach struktur, łączeniach, podziałach, zmianach adresu, nazwy itd. Czasem są to sprzeczne informacje.

Rozbieżności pomiędzy BIP Miasta Krakowa a stronami Rad Dzielnic

- daty posiedzeń na BIP (o ile są) czasem różnią się od tych na stronach dzielnic
- brak informacji na BIP o planowanym porządku obrad
- brak sprawozdań z posiedzeń komisji dzielnic (tu mogłyby być zachowywane projekty uchwał - ale są jeszcze projekty zgłaszane inną drogą np. przez grupę przedstawicieli Rady Dzielnic czy Radnego Miasta z okręgu obejmującego dzielnicę)

Zalety BIP Kraków

- Lektor umożliwiający dostęp do publikowanych treści osób niewidomym i słabowidzącym.
- Gdy ma się link do danej strony np. Budżetu Obywatelskiego https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=73900 to na górze jest ścieżka w tył (jednak cofnąć się można tylko do "polityka społeczna" a nie do "Budżet Obywatelski" bądź strony konkretnej edycji. Można uzupełnić ścieżkę).

- BIP Miasta w większości pozwala śledzić zmiany i zobaczyć kto i co zmienił na stronie.
- Część informacji jest ułożona według jakichś zasad.
- Są oznaczenia "komunikat archiwalny".

Rekomendacje

- Wprowadzenie menu przedmiotowego z prawdziwego zdarzenia, zawierającego kategorie tematyczne najczęściej poszukiwane przez mieszkańców.
- Zmiana struktury strony na bardziej funkcjonalną i intuicyjną. Logiczna struktura, ujednolicona ze względu na wydziały/jednostki.
- Infolinia w urzędzie, która przeprowadzi przez BIP. Numer kontaktowy do wsparcia technicznego: osoby, która zajmowałaby się instruowaniem użytkowników, w jaki sposób korzystać z serwisu.
- Krótka instrukcja obsługi serwisu (np. schemat, filmik).
- Porządna wyszukiwarka po temacie i słowach w tekście, „połączenie” z googlem.
- działania informacyjne nt BIPu np. w krakow.pl
- Stworzenie wersji, która będzie współgrała z komórkami. Zapewne wystarczy na krakowskim BIP-ie stworzyć responsywność.
- Poprawa graficzna strony. Należy lekko odświeżyć wygląd. Jak dla mnie nie ma potrzeby całościowej przebudowy, a jedynie lifting obecnej grafiki.
- Usunięcie IDZ - w czasach dość prostego dostępu do epuap nie widzę potrzeby, aby istniało narzędzie, które nie pozwala nawet gromadzić treści wysłanej wiadomości.
- Zmiana tzw. modułu e-urząd na stronie głównej. Powinna być tutaj zastosowana grafika, a nie tylko sam tekst. Może wtedy bardziej będzie dało się przyciągnąć uwagę odwiedzających stronę.
- Nazwy plików pdf. Powinna być dalej kontynuowana numeracja plików, ale jednocześnie powinniśmy otrzymywać tytuł pliku - żeby cokolwiek mówił dany załącznik, jak pobierze się go na komputer.
- Korzystający z BIP powinien mieć możliwość wybrania opcji, czy chce aby plik pobrać na komputer lub otworzyć go w przeglądarce. Dla pdf - wybór najbardziej rozpowszechnionego schematu ustawień załączników w przeglądarkach.
- Projekty uchwał rady miasta. Powinny być zachowane projekty, które zostały zgłoszone, aby można było mieć wgląd w tzw. proces legislacyjny również po przegłosowaniu uchwały.